

Дворянкин В. Лексическая реализация сем 'толстый' и 'толстяк' в украинских восточностепных говорах Южной Донетчины.

В статье рассмотрены особенности лексического выражения сем 'толстый' и 'толстяк' в новообразованных украинских восточностепных говорах Южной Донетчины, в частности выявлены соответствующие репрезентанты и определена их функциональная активность, выделены мотивы номинации неумеренно полного мужчины, выяснены лексико-семантические параллели с другими диалектными массивами. Выявлено, что обновление оценочного номинационного репертуара проанализированных сем происходит чаще всего за счет вторичной номинации, а также деривационных процессов. Засвидетельствованы фонетические (в т. ч. акцентные) и словообразовательные варианты. Установлено, что отдельные наименования (не всегда с аналогичной семантикой) свойственны не только восточностепному континууму, а и другим смежным и пространственно отдаленным украинским говорам. На основе выделенных мотивов номинации неумеренно полного мужчины в исследуемом языковом ландшафте определены самые распространенные – 'сходство с животными' и 'сходство с предметами быта'.

Ключевые слова: украинские восточностепные говоры, сема, репрезентант, манифестант, мотивы номинации, лексика для обозначения черт человека.

Dvoryankin V. Lexical Realisation of Semes 'stout', 'corpulent man' in Ukrainian Eastern Steppe Dialects of the South Donetsk Region.

The article highlights specific features to express semes 'stout' and 'corpulent man' in the newly formed Ukrainian eastern steppe dialects of the South Donetsk region as well as reveals correspondent representants and their functional activity, defines the reasons to nominate an excessively fat man, clarifies lexico-semantic parallels with other dialectal forms. The author claims that the updating of evaluative nominative repertoire of the semes analysed become frequent due to secondary nomination and derivation processes. Phonetic (including accentual) and word-forming variants are identified. Some names (not always with analogical semantics) are claimed to be peculiar not only to eastern steppe continuum but also to other contiguous and spatially distant Ukrainian dialects. On the basis of motives nominating an excessively fat man within the language landscape investigated the author accentuates on the most widespread ones, i. e. 'similar to animals' and 'similar to the articles of domestic life'.

Key words: Ukrainian eastern steppe dialects, seme, representant, manifestant, reasons for nomination, the vocabulary to nominate characteristic features of a person.

Ольга Дунаєвська
(Луцьк)

УДК 811.111'42

ОСОБЛИВОСТІ НОМІНАЦІЇ ПЕРВИННОГО АГЕНСА ЯК АГЕНТА ТИПОВОЇ СИТУАЦІЇ «ХРЕЩЕННЯ ДИТИНИ» (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОГО РЕЛІГІЙНОГО ДИСКУРСУ)

У запропонованому дослідженні основотворчим твердженням є те, що з-поміж найбільш актуальних сучасних лінгвістичних досліджень усе частіше зустрічаються ті, котрі висвітлюють факт впливу позамовних чинників на акт комунікації у вигляді номінативних просторів. У межах лінгвокогнітивної парадигми вкрай мало досліджень, які об'єднують елементи аналізу номінативних просторів понять релігійної тематики. У роботі запропоновано вивчення ритуалу Хрещення дитини, який функціонує в рамках однойменної типової ситуації (ТС), побудованої на основі релігійного та світського сценаріїв, де основним елементом організації подій є акціональний фрейм. У рамках дослідження аналізу підлягають компоненти акціональних фреймів – слоти, наповнені певними лексичними одиницями, що формують відповідні номінативні згушення. Запропоновано аналіз найбільш громіздкого за лексичним наповненням номінативного згушення «Первинний агент», яке номінує однойменного агента ТС «Хрещення дитини». У ході дослідження було встановлено, що аналізований лексичний матеріал представлений мікрофункціонально-семантичним полем «Первинний агент», а його номінації об'єднуються у так звані функціональні ніші, що позначають різні аспекти Первинного агента.

Ключові слова: ритуал хрещення дитини, типова ситуація, номінативний простір, семантичне поле, функціонально-семантичне поле, функціональні ніші.

Постановка наукової проблеми. Сучасні лінгвістичні дослідження все частіше тяжіють до залучення позамовних чинників впливу на акт комунікації, що спричиняє виникнення тенденцій представлення знань у вигляді номінативних просторів. Особливостями останніх є поєднання мовних, прагматичних та культурних рис [5, с. 2]. Одним із пріоритетних аспектів дослідження номінативного простору є різні роботи лінгвокогнітивного плану, наприклад лінгвокультурологічного, когнітивно-семантичного спрямування та ін. Наше дослідження, функціонуючи в рамках лінгвокогнітивної парадигми, направлене на поєднання елементів релігієзнавства та лінгвістики у розгляді релігійного ритуалу хрещення дитини в англіканській церкві і висвітлює аспекти організації номінативних одиниць типової ситуації (ТС) «Хрещення дитини» як способу організації вищезазначеного ритуалу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Масштаби ніші лінгвокогнітивних досліджень є досить широкими, де лінгвокогнітивний напрямок представлений роботами Л. Белехової, А. Левицького, Дж. Лакоффа, В. Карасика, О. Кубрякової, І. Недайнової та ін. З аналізу основної кількості робіт, спрямованих на опис лінгвокогнітивного аспекту певного номінативного простору можна зробити висновок про вкрай малу кількість праць суміжної релігійної та когнітивної тематик. Тому в рамках нашого дослідження, основним матеріалом якого є релігійні тексти, ми намагаємося встановити процеси омовнення ТС «Хрещення дитини» шляхом аналізу однієї із частин номінативного простору останньої, що є **метою** нашої статті. Досягнення зазначеної вище мети передбачає вирішення наступних **завдань**: 1) встановити базовий компонент ТС «Хрещення дитини»; 2) виокремити лексичні одиниці, що вербалізують елементи базового компоненту ТС «Хрещення дитини»; 3) визначити особливості способів організації лексичного матеріалу ТС «Хрещення дитини» загалом та її окремих частин зокрема.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Основним елементом організації подій у рамках розвитку релігійного та світського сценаріїв типової ситуації (ТС) «Хрещення дитини» є акціональний фрейм [3, с. 58]. Кожен акціональний фрейм містить окремі слоти, наповнені лексичним матеріалом. Для роботи з результатами аналізу вербального вмісту слотів, що наповнюють фрейми релігійного та світського сценаріїв, були застосовані елементи контент-аналізу як кількісно-якісного методу дослідження текстів, а саме кількісний підрахунок вживання окремих лексичних одиниць у аналізованих текстах, що вербалізують фрейми ТС «Хрещення Дитини». Таким чином, ми отримали можливість встановити можливі угруповання виокремлених лексичних одиниць та їх вплив на функціонування і структуризацію номінативного матеріалу кожного фрейму. У роботі з базовими релігійними текстами «Book of Common Prayer», «Christian Initiation», «Baptism Leaflet», «Becoming a Godparent Leaflet» (Book of Common Prayer, pp. 298 – 314; Christian Initiation, pp. 50 – 102; Baptism Leaflet, pp. 2 – 22) нами були виокремлені контент-категорії лексичного номінативного простору «Хрещення дитини». Контент-категорії сформовані згідно з тенденціями до об'єднання лексики або номінативними згущеннями в рамках послотового наповнення фреймів релігійного та світського сценаріїв. Сформовані номінативні згущення розподілено за частиномовним принципом, що дасть змогу систематизувати суцільний лексичний матеріал та встановити основні тематичні сектори даних ланок як складових номінативного простору «Хрещення дитини». Найбільшою серед виокремлених нами контент-категорій є номінативне згущення «**Первинний агент**», що має секторну організацію. В основі посекторного розподілу номінативних одиниць лежить принцип частиномовної приналежності. На підставі останнього ми виокремлюємо наступні сектори: **дієслівний сектор**: *to receive, to call, to accept, to put trust, to renew, to reaffirm, to witness, to support, to claim, to deliver, to restore, to lead, to present, to pour, to die, to rise, to hear, to answer, to give, to suffer, to rise, to ascend, to come, to judge, to tell, to give, to make, to guide, to strengthen, to reign, to renew, to come, to live, to make, to keep, to move, to lead, to anoint, to sanctify, to bring, to cleanse, to continue, to establish, to settle, to remain*; **іменниковий сектор**: *God, Christ, Saviour, The Holy Spirit, the Son, Almighty, Lord, the Father, Christ's Church, Church, community of faith, way of Christ, baptism, saints, light, glory journey, life, worship, joy, light, way, truth, Spiritual forces, grace, love, power, faith, image of glory, obedience, the riches of grace, inheritance of the saints, Jesus, way, power of Spirit, love, fullness of piece and glory, resurrection, creator of heaven and the earth, only Son, communion of Saints, the*

forgiveness of sins, the resurrection of the body, Kingdom of Heaven, Heavenly Father, unity of Holy Spirit; прикметниково-прислівниковий сектор: anointing, internal, almighty, crucified, buried, marvelous, always, against, again, everlasting, the third day, the right hand, now and forever, in light; займенниковий сектор: him, his own, who, he.

За допомогою результатів аналізу формування частиномовних секторів, які вербалізують фрейми в рамках релігійного та світського сценаріїв ми маємо змогу створити попередній образ організації досліджуваної ланки номінативного простору «Хрещення дитини». Керуючись твердженням, що основними механізмами утворення номінативних просторів є номінативні техніки, за допомогою яких відбувається омовнення фактів позамовної дійсності [11, с. 42 – 45], даний розподіл ми спостерігаємо через омовнення ментальних одиниць, що відносяться до певної ситуації або поняття; в такий спосіб формується номінативний простір останніх. Застосовуючи таку модель процесу омовнення при описі моделі ТС «Хрещення дитини», ми схильні вважати, що перша охоплюватиме весь омовнений матеріал даного поняття [6, с. 183]. Тому на основі отриманих результатів аналізу лексичного матеріалу, яким наповнені відповідні слоти акціональних фреймів ТС «Хрещення дитини» (на прикладі номінативного згущення «Первинний агенс»), ми припускаємо, що виокремлені нами номінативні сектори є структурними складовими певного елемента номінативного простору «Хрещення дитини» з власними тенденціями, організацією, типом відносин між його частинами. Це дає підставу припустити, що ми маємо справу з певним різновидом поля, як фрагменту номінативного простору «Хрещення дитини». Отже, у описі номінативного матеріалу на позначення Первинного агенса ми, насамперед, керуємося поняттям «поле». Детально у мовознавстві поняттям «поле» займались: О. Бондарко, Г. Щур, В. Адмоні, О. Гулигіна, М. Гухман, І. Мещанніков та ін.

Структурно поле є ланкою, об'єднаною певною ознакою та функцією [12, с. 97; 9, с. 50–52]. Воно побудоване на основі ядрно-периферійного принципу поєднання елементів. Перехід від ядра до периферії є плавним, оскільки всі периферійні елементи складають зони з різною віддаленістю від ядра [7]. Структурно поле, як правило, є сегментованим на окремі мікрополя з відносною самостійністю. До основних характеристик поля можна віднести: наявність взаємопов'язаних елементів, семантичну однорідність складових, певну різнорядність елементів, ядрно-периферійний принцип побудови з перерозподілом функцій ядра і периферії, нечіткість межі між ядром і периферією, присутність спільних конститuentів ядра і периферії (йдеться про елементи, які можуть належати обом зонам одночасно), нашарування полів, різницю у типології полів [8, с. 55–78].

Лексичний матеріал, на основі якого проходить вербалізація релігійного та світського сценаріїв ТС «Хрещення дитини», об'єднаний в рамках певного семантичного поля, яке являє собою сукупність мовних одиниць, що функціонують на основі спільності значень, що демонструє понятійну, функціональну або предметну подібність позначуваних ними явищ [1]. У такому випадку не є чіткою рівнева приналежність складових такого поля та можливість проведення лексичного або граматичного аналізу. Тому універсальним інструментарієм для опису як граматичного так і лексичного плану ТС «Хрещення дитини» є аналіз, запропонований А. Левицьким у дослідженні функціонально-семантичних полів з урахуванням функціональної сторони мовних одиниць. Вчений вказує на доцільність залучення функціонального елемента семантичного поля, оскільки саме такий підхід дозволяє «об'єднати в рамках одного поля елементи різних рівнів мови». Тобто, у подальшому дослідженні ми опиратимемось на визначення функціонально-семантичного поля (ФСП), як фрагменту номінативного простору «Хрещення дитини» [4, с. 21].

Враховуючи вищезазначене і беручи до уваги системний характер ТС «Хрещення дитини» [3, с. 59], ми маємо підстави провести дослідження номінативного простору «Хрещення дитини» як певної системи на основі здійснення його попереднього розподілу на певні структурні компоненти у вигляді відповідних функціонально-семантичних полів та аналізу їх структурних елементів. Серед структурних компонентів номінативного простору «Хрещення дитини» найбільш громіздким є номінативне утворення «Первинний агенс», що об'єднує лексичні одиниці, які використовуються для позначення агента однойменної типової ситуації, тобто особи, яка є актантом і виконує певні дії відносно об'єкта хрещення. Як актанти, агенти

мають свої певні статичні характеристики у вигляді атрибутів або фізичних / духовних якостей, та функції, успішне досягнення яких забезпечує відповідний результат [10, с. 256]. Тобто, ФСП «Первинний агент» становить частину ФСП «АГЕНТ / AGENT», яке, в свою чергу, є поєднанням вузких ланок, тобто мікро ФСП. Такі угруповання, функціонуючи в межах лінгвокультурного контексту ТС «Хрещення дитини», з одного боку формують тенденції до об'єднання лексики слотів, що входять до складу акціональних фреймів, а з іншого – є певними орієнтирами в розподілі лексичних одиниць номінативного простору «Хрещення дитини».

Одним із пріоритетів нашого дослідження є розгляд функціонального боку аналізованих фрагментів номінативного простору «Хрещення дитини». Традиційно функціональний аспект функціонально-семантичного поля встановлюється за допомогою вивчення явища взаємодії елементів різних рівнів, що розкривається в повному обсязі у мовленні [2, с. 21; 4, с. 19], але в рамках нашого дослідження особлива увага спрямована на дещо інші прояви функціональності. Зокрема, ми схилиємося до опису функціонального аспекту функціонально-семантичного поля на основі утворення лексичними одиницями певних парадигм в рамках того фрагменту номінативного простору, де вони залучені. Підставою для останнього є семантична роль учасників аналізованої ТС (або в контексті, що описує цю ситуацію) або ними названі реалії, які згодом формують семантичний компонент функціонального значення [5, с. 56–57]. У такому випадку мова йде про виокремлення функціонального компоненту на основі семантичних одиниць, які виконують певну функцію в межах аналізованого функціонально-семантичного поля в рамках номінативного простору «Хрещення дитини». Застосовуючи даний підхід у аналізі поданих вище частиномовних секторів, ми отримуємо змогу сформулювати основний принцип організації та взаємодії лексичного матеріалу в рамках мікро ФСП «Первинний агент» на підставі виконання номінаціями певних функцій, а саме позначення агента (Первинного агента), позначення засобів агента, позначення дії агента, метою яких є досягнення певного ефекту. Це схематично матиме наступний вигляд:

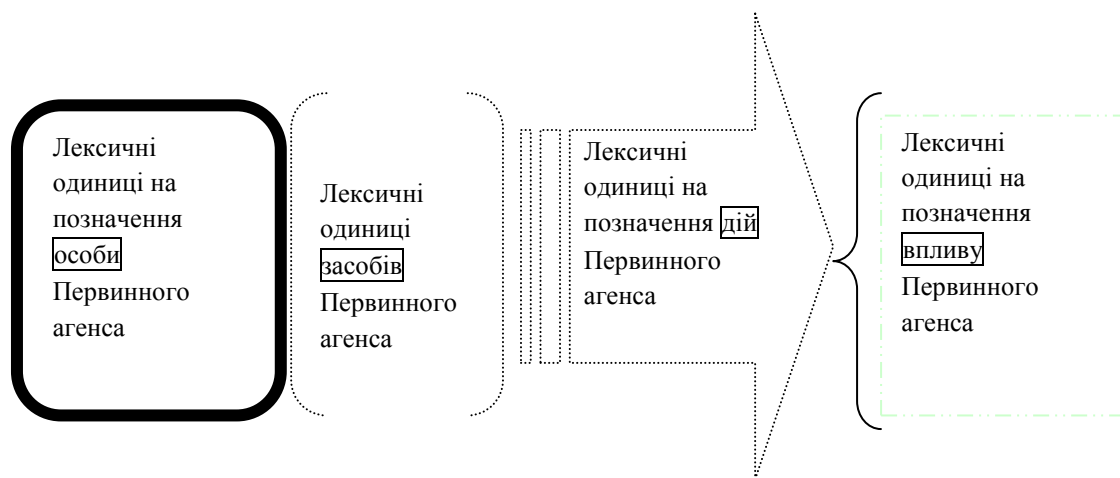

Рис. 1. Функціональні ніші номінативного матеріалу мікро ФСП «Первинний агент»

Вищенаведене розташування ніш, що містять лексичні одиниці в рамках мікро ФСП, «Первинний агент» є не випадковим і включає два основних акценти: 1-й – формує каркас для логічного розподілу лексичного матеріалу, за допомогою якого кожна номінація отримує своє місце і відповідну роль згідно позначуваного нею елемента ТС «Хрещення дитини», 2-й – показує взаємодію лексичних одиниць (та їх денотатів), їх призначення у позначенні учасників ТС «Хрещення дитини».

Висновки дослідження та перспективи подальших наукових розвідок. Узагальнюючи поданий вище матеріал, ми маємо змогу зробити висновок про те, що особливості номінації Первинного агента як агента ТС «Хрещення дитини» зумовлюються присутністю певних функціональних ніш, які об'єднують відповідні номінативні одиниці та визначають характеристики, котрі при проектуванні у площину релігійного та світського сценаріїв позначають специфіку фреймів, де вони функціонують.

ЛІТЕРАТУРА

1. Боштан А. В. Методика побудови функціонально-семантичного поля атрибутивності в художньому стилі сучасної німецької мови [Електронний ресурс] / А. В. Боштан // Лінгвокогнітивні та соціокультурні аспекти комунікації. – Острог, 2012. – Режим доступу: <http://naub.oa.edu.ua/2012/metodyka-pobudovy-funktsionalno-semantychnoho-polya-atrybutyvnosti-v-hudozhnomu-styli-suchasnoji-nimetskoji-movy/> – 20.06.13
  2. Бондарко А. В. Принципы функциональной грамматики и вопросы аспектологии / А. В. Бондарко. – Л.: Наука, 1983. – 192 с.
  3. Дунаєвська О. В. Концепт «Хрещення дитини» у Британській лінгвокультурі / О. В. Дунаєвська // Когнітивна лінгвістика та прагматика. Філологічний випуск – Острог, 2012. – № 29. – С. 57 – 61
  4. Левицкий А. Э. Функционально-семантическое поле квалификации степени проявления признака в современном английском языке: дис. ... кандидата филол. наук : 10.02.04 / Левицкий Андрей Эдуардович. – Киев, 1991. – 185 с.
  5. Недайнова І. В. Номінативний простір «Ігровий вид спорту» в сучасній англійській мові: лінгвокогнітивний та лінгвокультурний аспекти : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 / Недайнова Ірина Василівна. – Луганськ, 2004. – 233 с.
  6. Недайнова І. В. Функціонально-семантичні основи польової організації одиниць номінації ігрових видів спорту в сучасній англійській мові / І. В. Недайнова. – Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2005. - № 23. – С. 180 – 181.
  7. Нижегородцева-Кириченко Л. А. Лексико-семантическое поле «Интеллектуальная деятельность»: опыт концептуального анализа (на материале существительных современного английского языка): дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / Лариса Алексеевна Нижегородцева-Кириченко – К., 2000. – 357 с.
  8. Попова З. Д. Полевые структуры в системе языка / З. Д. Попова, И. А. Стернин. – Воронеж: Изд-во ВГУ, 1989. – 198 с.
  9. Сальникова О. О. Функціонально-семантичне поле як спосіб дискрипції мови [Електронний ресурс] / О. О. Сальникова // Лінгвістичні студії: [зб. наук. пр.] / наук. ред. А. Загнітко. – Донецьк: 2006. – Вип. 14. – С. 49 – 52. – Режим доступу: litmisto.or.ua/?page_id=7602 – 15.05.13
  10. Хименко С. А. Особливості моделювання концептуального поля актанта-матері як інформативного ядра концепта «МАТЕРИНСТВО» (на матеріалі сучасної англійської мови) / С. А. Хименко. – Вісник Житомирського державного університету, 2004. – № 17. – С. 256 – 259.
  11. Шишкина Т. А. Интерпретационный потенциал номинативной модели / Т. А. Шишкина // Материалы Второй научной конференции. – Новосибирск: Изд-во Новосиб. университета, 2001. – С. 42 – 45.
  12. Щур Г. С. Теория поля в лингвистике / Г. С. Щур. – М.: Наука, 1974. – С. 88 – 98.
- Джерела ілюстративного матеріалу**
13. Baptism leaflet. – National Society & Church House Publishing, 1998.
  14. Becoming a Godparent leaflet [Electronic resource]. – National Society & Church House Publishing, 1998. – Access mode: www.churchofengland.org/ – 25.10.12
  15. Book of Common Prayer [Electronic resource]. – Access mode : www.bcponline.org/ – 18.02.13
  16. Christian Initiation [Electronic resource]. – pp. 59 – 102. – Access mode : [http://www.churchofengland.org/media/1190836/holy%20baptis m.pdf](http://www.churchofengland.org/media/1190836/holy%20baptis%20m.pdf) – 12.06.12

Дунаевская О. Особенности номинации Первичного агенса как агента типичной ситуации «Крещение ребёнка» (на материале англоязычного религиозного дискурса).

В предложенном исследовании основополагающим является факт, который констатирует то, что направления современных лингвистических исследований все чаще расширяются в сторону воздействия внеязыковых факторов на акт коммуникации в виде номинативных пространств, что способствует возникновению ряда работ лингвокогнитивного направления. В рамках лингвокогнитивной парадигмы отмечается очень маленькое число исследований, которые представляют собой элементы анализа номинативных пространств понятий с религиозной тематикой. Наше исследование предусматривает изучение ритуала крещение ребёнка, который функционирует в рамках одноименной типичной ситуации (ТС), основывающуюся на религиозном и светском сценариях, где основным элементом организации событий является акциональный фрейм. В рамках исследования анализу подлежат компоненты акциональных фреймов – слоты, наполненные определенными лексическими единицами, которые представляют собой номинативные сгущения. В статье предлагается анализ наиболее широкого с точки зрения наполненности лексическим материалом номинативного сгущения «Первичный агенс», которое обозначает одноименного агента ТС «Крещение ребёнка». В ходе исследования было замечено, что анализируемый лексический материал представлен в качестве микро функционально-семантического поля «Первичный агенс», номинации которого, в свою очередь, объединяются в так называемые функциональные ниши, в соответствии с аспектами Первичного агенса.

Ключевые слова: ритуал крещение ребёнка, типическая ситуация, номинативное пространство, семантическое поле, функционально-семантическое поле, функциональные ниши.

Dunayevska O. The peculiarities of Prime Agent's Nomination as the Typical Situation of Infant Baptism' Agent.

One of the shape forming issues of the article is that the directions of modern linguistic investigations spread gradually towards highlighting the nonlinguistic communicative act's aspects. This tendency offers the vast amount of works on cognitive linguistics. In terms of cognitive paradigm one can find not promising number of investigations covering the religious elements in spaces of nomination. Our work presupposes the religious ritual of Infant Baptism' study, that functions in borders of the typical situation (TS) under the same name. TS of Infant Baptism is organized with the help of religious and secular scenarios that are made of actional frames. In the prime focus of our investigation are the frame parts or slots' lexical contents, which can be described as one that includes some unities of nomination. The article offers the analyses of one of the biggest unities of nomination «Prime Agent», that verbalizes Prime Agent, one of the agents of Infant Baptism TS. While the investigation the lexical material belonging to the discussed unity is given in the form of functional-semantic field «Prime Agent» and its nominations form the functional loci that mark different aspects of Prime Agent.

Key words: ritual of Infant Baptism, typical situation, space of nomination, semantic field, functional-semantic field, functional locus.

Ірина Задорожна
(Чернівці)

УДК 811.112.2'373.7

**ЗАСОБИ ТВОРЕННЯ КОНОТАТИВНОГО ЗНАЧЕННЯ
НІМЕЦЬКОМОВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ
ІЗ КОМПОНЕНТАМИ-ІМЕННИКАМИ «LIEBE» І «HASS»**

Досліджено шляхи формування конотативного значення німецькомовних фразеологічних одиниць (далі ФО) з компонентами - іменниками «Liebe» і «Hass». Унаслідок аналізу виявлено, що у мові існує (зафіксована у словнику) значно більша кількість ФО з позитивно конотованим іменником «Liebe», що пояснюється також і значно ширшою семантикою цього іменника у порівнянні з негативно конотованим «Hass». Однак це не означає кількісного переважання позитивно конотованих ФО. Навпаки, негативні явища та досвід викликають сильніші емоції і, відповідно, знаходять частіше та яскравіше відображення в мові й особливо у фразеології. Виявлено, що на конотацію ФО (яка складається з оцінного, емотивно - експресивного та стилістично - функціонального компонентів) впливають в першу чергу власні конотативні особливості лексем - компонентів ФО. Хоча іменники «Liebe» і «Hass» (які можна вважати основними (стрижневими) компонентами ФО) головним чином впливають і на образність ФО, і на їх конотативний (у тому числі оцінний) потенціал, лексичне оточення цих іменників може як змінити конотацію ФО з «позитивним» чи «негативним» стрижневим компонентом, так і підсилити конотативний потенціал цих компонентів у складі ФО. Евфонічні та синтаксичні засоби творення конотації ФО (на відміну від лексичних) є допоміжними, служать перш за все творенню емотивно - експресивного забарвлення ФО і є особливо характерними для німецькомовних прислів'їв. Значна кількість прислів'їв серед ФО з компонентом - іменником «Liebe» свідчить як про важливість почуття «любові (кохання)» в житті індивідуума та, відповідно, суспільства, так і про значний, накопичений народом століттями (в першу чергу негативний) досвід.

Ключові слова: фразеологічна одиниця, фразеологічне значення, конотація, емотивність, прислів'я.

Постановка наукової проблеми. Фразеологія, не зважаючи на інтенсивність наукових досліджень, починаючи з II пол. XX ст. особливо в радянському [2; 4; 11; 13; 16; 19; 23; 24; 27; 31 та інші] та пострадянському мовознавстві [3; 5; 8; 14; 21; 22 та інші], викликає й надалі постійний інтерес дослідників різних мов. Не можуть вважатися остаточно вирішеними